

פרק הכונס

נה-ב מתניתין:

המשנה שלפנינו מתחלקת לשני חלקים:

בחלק הראשון של המשנה מתבאר, מה היא השמירה שצריך האדם לשמור את ממונו שלא יזיק, וכן מתבאר בו חיוב הגזלן או השומר לשלם במקום הבעלים, על נזקים שהזיקה הבהמה.

ואילו בחלק השני מתבאר כיצד שמים את הנזק.

החלק הראשון:

א. **הכונס צאן לדיר**, שהוא מקום גדור, ו**נעל בפניה כראוי**, בדלת שיכולה לעמוד ברוח מצויה.

ויצאה הבהמה (1) **והזיקה** בשן ורגל, **פטור** בעל הצאן מלשלם הנזק, הואיל ושמרה כראוי, כיון שלא היה עליו יותר לעשות כדי לשומרה.

אבל, אם **לא נעל בפניה כראוי**, שנעל בדלת שאינה יכולה לעמוד אפילו ברוח מצויה,

ויצאה והזיקה, חייב לשלם הנזק, שהרי פשע בשמירת הצאן.

ב. **נפריצה** חומת הדיר **בלילה**, (2) כגון שנפל כותל החומה, או שהבהמה חתרה תחת הכותל והפילה אותו.

או **שפריצה לסטים** את דלת הדיר, **ויצאה והזיקה**. (3)

פטור בעל הצאן, שהרי הוא נעל בפניה את הדיר כראוי. (4)

ג. **הוציאה ליסטים** מהדיר, והלכה והזיקה, **הלסטים חייבין** על הנזק, מפני שהם קנו לעצמם את הבהמה בקנין גזילה, המחייב אותם לשלם את נזקה, וכפי שיתבאר בגמרא.

ה. **הניחה**, הניח בעל הבהמה את הבהמה **בחמה** בשמש, במקום מגודר אך ללא קירוי מעליו, ומתוך הצער מחוס השמש פרצה הבהמה את הדלת, שהיתה נעולה כראוי.

או **שמסרה** את הבהמה **לחרש שוטה וקטן**.

1. שפתחה הדלת. מתוך דברי המהרש"א.

2. לכאורה כבר אמרה המשנה שבנעל כראוי פטור, ואם כן, קשה, מה באה המשנה להוסיף בזה שנפריצה בלילה? אלא, היא באה להשמיענו, שרק בלילה פטור, כיון שלא ידע שנפריצה, אבל ביום יש לדבר קול, ומסתמא נודע לו שנפריצה, והיה לו לחפש אחר הבהמה, ולהחזירה.

ועוד יש לומר, שהמשנה באה לומר,

שבלילה, אפילו נודע לו שנפריצה ויצאה הבהמה, הוא אינו חייב לטרוח ולחזור אחריה באפילה. תוס' ד"ה נפריצה.

3. המשנה באה להשמיענו שאפילו הליסטים פטורים על היזק הבהמה כשלא הוציאה. תוס' ד"ה או.

4. שאם לא נעל כראוי, היה חייב אף שהוא אנוס על הפריצה, משום שהוי תחילתו בפשיעה